

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) bővíti a lap szel-
lemi részét illető közlemények címzendei.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egyes évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 5 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A törpék.

Kolozsvár, ápril. 5.

Kölcsy Ferenccz szobrát tegnap
leplezték le Nagy-Károlyban. Nem szük-
séges fejtegetnünk, hogy ki volt Köl-
csy, a magyar Hymnusz szerzője, a
magyar irodalom nagy apostola, a leg-
nehezebb viszonyok közt reformátora,
uttorója a nyelvnek és megalapítója a
magyar szépirodalmi kritikának. Libe-
ralis a szó legnemesebb értelmében, a
ki hazáját, nemzetét szeretete, azzal az
önzetlenséggel, a mit ebben a próvi-
zión, „összeférhetlenségi“ korszakban
hiába keresnénk.

Költeményeiben látszik, hogy mi-
ként szenved a hazája szabadságát és
jogait fenyegető veszélyek miatt. Be-
szédeiben mindig a nemes, a tiszta, az
igaz ügy szolgálatában áll, ideális tiszta
szívvel és magasan gondolkozó fível.

A ki végig gondolja Kölcsy mun-
kásságát, melyet hazája érdekében, po-
litikai és irodalmi téren egyaránt ki-
tejtett, azelőtt mindjárt feltűnik, hogy
Kölcsy szellemének teljes erejével állt
a liberalizmus szolgálatában.

A mai Magyarország ugyancsak
hangoztatja a liberális jelszavakat. A
Bánffy-kormány ugyancsak tüntet az
ő liberalizmusával. És midőn egész or-
szág szíve megobban azon a napon,
midőn Szathmármegye Nagy-Károly-
ban, Károlyi István gr. nagylelkűségé-
ből, ennek a tiszta, szepőlőten, nagy-
érdemű liberális hazafinak szobrát emelt
és leleplezési ünnepélyt tart: akkor a
magyar kormány mélyen hallgat, mint-
ha Kölcsyről tudomása sem volna. Jel-
lemezheti-e valami hívebben Bánffy De-
zsa korszakát, mint ez a szármalás, he-
behurgya nembánomság?

Vagy talán épen az tartja vissza
a hivatalos Magyarországot az ünne-
pélytől, mert Kölcsyben a férfi eré-
nyek legnagyobbikát, a hazaszeretetet
is ünneplik? Kölcsy szellemi mun-
kásságán kívül honszerelme is nagygyá-
tette és benne az a kor a nemzeti esz-
mék kiváló harcászát tisztelte.

Nem lehet akkor csudálni, — ha
Bánffy kormánya és egyáltalán a hi-
vatalos Magyarország távol marad et-
től az ünneptől. Csak önmagához kö-
vetkező. Hazafias eszmékért, ideális
nemzeti célokért, a haza multjának
dicsőségéért, a magyar kormányoknak
nem szabad lelkesülni, nehogy a mul-
tak fényénél meglássa valaki a jelen
síróságát; nehogy a multak órássai
mellé álljanak a jelen törpéi; nehogy
a multak szabadsághősei mellett nevet-
séggel legyenek a jelenkor alázatos
cselöldei.

A nagy liberális massa mit tud
arról, hogy volt ennek a nemzetnek
egy Kölcsyje, a ki iránt hálával tar-
tozik az utókor. Vagy ha tud, miért
lelkesejéért. A hazafias lelkesedés,
a nemzeti nagyság megbecsülése nem
kamatozik úgy, mint egy középszerű
résztvevő társaság papírai és meg se
közelíti egy bank oszlatékját, kivált
ha ezek az intézmények bírják a kor-
mány jó akaratát és a képviselőséggel
sem összeférhetetlenek.

Ki és mi az a Kölcsy a szabad-
elvű kormány? Ugy kell lenni,
hogy valami rebellis magyar, a kit
nem ünnepelni, hanem lehetetlenné kell
tenni. Vagyha ez nem lehet, akkor
agyon hallgatni.

Azért történt, hogy épen e napon
egy vicinális vasut megnyitását ter-
veztek. Nő arra elment a kormány. Az
már beszéd! Ott volt miniszter, kép-
viselő még pedig a liberálisokból. Volt
bankett, melyen ünnepelték a dicsősé-
gesen uralkodó Bánffy-kormányt.

A Kölcsy szobrának bizonyára a
hazafias eszmék kelnek szárnyra, de a
vicinálisnál a szabadelvű politika ér-
dekében hangzanak el a borzító jólla-
kot áldomások. Csak nem mehet a za-
badelvű kormány, a hivatalos Magyar-

ország szoborleplezésre, mert a kinek
nálunk szobrát emelnek, az okvetlenül
gyanus egyéniség.

De nem, még sem. A magyar kor-
mány és a magyar képviselőház is meg-
fog jelenni — Pozsonyban. Ott is szob-
rot emelnek és ott szabad nekik is
lelkessülni.

Kölcsy-szobor leleplezése.

(Saját tudósítónktól.)

Nagy-Károly, ápr. 4.

Óriási közönség részvétele mellett le-
plezték le Kölcsynek a Hymnusz szerzőjének
emlékszobrát az elhunyt költő szülőmegyéjé-
nek székhelyén Nagy-Károlyban.

A leleplezésén az idő is kedvezett. Kék
égről mosolygott le a napsugár a sok ezerből
álló lelkesült közönségre.

A fővárosból az ünnepélyen képviseltette
magát a magyar tud. akadémia, a Kisfaludi-
társaság, Petőfi-társaság és a történelmi tár-
saság.

Károlyi István gróf vendégei voltak a
fejedelmi kastélyban, Károlyi Tibor, Károlyi
Gyula grófok, Wesselényi Miklós br., Bartha
Miklós az ünnepély szónoka, Náday Ferenccz
színművész, Kallós Ede szobrász, a szobormű
mintázója, Kovács Lea nyug. ezredes, Csathó
Aurél a „Politikai Értéssítő“ részéről.

Az ünnepély délelőtt kezdődött. Bartha
Miklós a szobor előtt nagyhatású beszédet
mondott, melyet alább közlünk.

A lelkesedés és az ünnepély színvonala
teljesen méltó volt ahhoz a férfiuhoz, a ki
szívéből kitépve egy kincset és azt a nem-
zetnek adta. Ez a kincs a h y m n u s z . —
„Isten áldd meg a magyart“. Azt énekelni
szokás most is. De imádkozni is szokás —
fogantat nélkül.

A reform-korszak e nevezetes fiának
Szathmár városa már 1864-ben állított szobrát.
Szathmármegye területén tehát most már má-
sodik monumentum hirdeti Kölcsyét. A me-
gye dicsősége volt ő. A megyeház termében
együtt hangzott ékes szava Wesselényi dör-
gésével. Az 1832—36-iki országgyűlésre is a
megye küldte Pozsonyba.

Megyéjének az ő meggyőződésével ellen-
kező utasítását nem fogadhatta el. Visszatért
tehát Pozsonyból Szathmármegyébe, az ország-
gyűlésen több részét nem vett, hanem a me-
gye élére állott.

Árván szegényen nőtt fel. Önmagából
keletkezett, rendkívüli szorgalommal, tudni-
vágygyal. Magába zárkozott természetének
a legkedvesebb volt egy könyv s az író-
asztal.

A nagy-károlyi művészi szobor fölállí-
tásáért egy országos híró gentleman lelkesedett,
gr. Károlyi István. Tisztelete és aldozat-
készsége öntötte bronzba a nemes antik-ala-
kot, ki hideg érzeben áll, ott mozdulatlan,
de a kinek érzéje azért nem néma. Sok-
kat, nagyon sokat mond.

A szobor felállítását Károlyi István gróf al-
dozatossággal tette lehetővé. Mikor néhány
év előtt a szobor felállításának eszméje föl-
merült és vagy 2—3000 forint összegyűlt,
Károlyi István gróf késznek nyilatkozott arra,
hogy a szükséges 12000—13000 frtnyi költ-
séget fedezze.

A megye közönsége nagy örömmel fo-
gadta a bőkezű pártfogót, aki Kölcsy szob-
rának mintázásával Kallós Ede, a gyulai
Erkel-szobor készítőjét bízta meg. Kallós egy-
koru rézmetszetek nyomán nagy hűséggel
mintázta meg a költőt. Kölcsy széken ül,
egyik kezét a térdén nyugtatja, a másikban
könyvet tart.

Öltözte a harminczas évek magas gal-
léru atilláját, magyar nadrág és csizma. Az
alak másfélszeres életnagyságban készült és
magassága két méter és husz centiméter. Az
ülő alak bái köből összerótt, stilizált szikla-
talapzaton nyugszik. A talapzaton elül ez a
felírás: Kölcsy, s hátul: Isten áldd meg a
magyart!

*

Az ünnepélyt társas ebéd követte a vár-
megye házában. Mintegy 500-an vettek részt.
Az első felkészítőt Károlyi István mondotta
a saját szabadságért. Viharos tetszés követte
szavait.

Bartha Miklós gyönyörű beszédben Ká-
rolyi István grófra mondott kitörő eljenzés
között felkészítőt.

Emlébeszéd.

— Tartotta Bartha Miklós a Kölcsy-szobor le-
leplezési ünnepélyén Nagy-Károlyban 1897 ápril-
is 4-én. —

Ünnepöl gyülekeztél! A nagy emberek
azzal a kiváltsággal bírnak, hogy szellemük
beletud markolni az idő forgatagába és azt
arra kényszeríti, hogy vele haladjon tovább.
Igy lesznek ők halhatatlannok. A test porba
omlik, miként a Kölcsy Ferenccz is; de lel-

két átadta a nemzetnek, hogy hite, felfogása,
eszejárása, izlése, tudása és minden nemes in-
dulata közkincsé legyen és megokasodjék a
nemzeti jellem termékeny talajában. Köztünk
él tehát ő most is, habár maholnap hatvan
éve már, hogy földi porai összevagyultak a
kis Tur pataknak határával; köztünk él,
mint mester, a ki tanít; mint költő, hogy
hevítsen; mint bölcs, hogy mérsékeljen; mint
szónok, hogy elragadjon; és mint hazafi, ta-
lán hogy megostorozzon. (Általános eljenzés.)

Aggódva engedtem annak a megbiza-
tásnak, hogy e helyre lépve, beszéljek Köl-
csyról. Kazinczynek tanítványa, Széchenyi
és Károlyi György grófoknak pártfogoltja,
Wesselényinek, Beöthy Ödönnek, Deák Fe-
renccznek barátja, Kossuthnak irányítója, Eö-
tvösnek vezetője volt ő. Az ő szívéből fakadt
fő a „Hymnusz“, mintha a századok tar-
tanának bírói ítélőszékét szerencsétlen nemze-
tünk sorsa fölött — „Megbűnhődte már e
nép, a multat s jövődőt!“ (Eljén!) Ő fog-
lalta rendszerbe Parainézise által a jó honpol-
gár törvénykönyvét azon kötelességekről,
melyekkel a hazának, a családának, a társa-
ságnak és önmagának tartozik. A hazaszeret-
et csillagzata soha senkinél sem ragyogott
olyan tiszta, meleg és kiapadhatatlan fény-
nyel, mint ennél a nagy embernél. (Eljén!)
Megjeleni e férfiú emlékének ünnepelésén,
hogy méltassam az ő érdemét: a milyen
megtisztelő, ha a feladat formai részét tekint-
tem, épen olyan aggasztó, ha a Kölcsy Fe-
renccz belső értékét tesszük az összehasonlítás
mérlegébe. Mert soha sem állott a magyar
forumon ideálisabban alak, mint ő vala és soha
sem voltak az ideálok erről a forumról any-
nyira számkivetve, mint korunkban. (Igaz,
ugy van!) A milyen termékeny volt ő az
eszmékben, épen olyan meddő az a korszak
és a milyen távol állott tőle saját egyénisé-
gének előtérbe tolása, épen olyan mohó kap-
zsisággal használják ma ki a közpálya elő-
nyeit. Tanításaihoz hűtelenné lettünk, miként
hűtelen lesz az árnyék, ha leáldozott a nap. Ő
mondta ki e szót: „A haza minden előtt!“ s
szobrának talapzatánál a mai kor gyermeke
néma marad arra a kérdésre, hogy mit tett
a hazáért s tulságos bőbeszédű lesz, ha azt
sorolja föl, hogy mit kapott a hazától. (Tetszés.)

De bár okunk van aggódni, hogy mélt-
atlanok vagyunk az ő emlékéhez, mégis meg-
jelentünk, mert Kölcsy ünnepelni lelki meg-
tisztalás. A közéletnek olyan hanyórása al-
kalpával, midőn a vezérlés nem ismer sem
művészi formákat, sem erkölcsi tartalmat és
szárnyra kelt nemtelen ösztönök suhogása
nyugtalanítja a kedélyeket: (Zajos eljenzés)
valdó belső szükség a meghódolási: a Köl-
csy érdeme előtt, mert az ő példája meg-
acélozza derekunkat s mert a hódolás az ő
jellemé előtt tüntető tiltakozás korunk puha-
sága ellen. (Ugy van!)

Ki volt Kölcsy? Annak, ki őt csak
feltételeken ismeri, egy jóságos tudós, egy me-
leg érzésű költő; a vármegye szorgalmas fő-
jegyzője és előkelő követe a pozsonyi ország-
gyűlésen. De a ki nyomról-nyomra kíséri
életét, belemerül munkáiba és megérti azt
az örökké morajló nyugtalanságot, melyel
Napójában az Időt ostromolja: annak Köl-
csy egy szent alak az ifjúságba felső nem-
zet édes álmaiból; egy sugár a nemzeti
ébredés harmatozó reggelén, mely behatol a
közviszonyok minden rétegébe, fényt, mele-
get és termékenységet árasztott szét. (Tetszés.)
Századunk tavaszkorának minden reménysége
felszáll a költeményeiben és a férfikorba
átlépő századnak küzdelmét a dézma és ur-
bér eltörléséért, a felekezések között való
egyenlőségért és viszonyosságért, az országgyű-
lésnek Pestre való áthelyezéseért, a magyar
udvartársaság és a magyar nyelv becsületé-
nek jogaiért senki sem tolmácsolta abban az
időben, annyi tudással annyi melegséggel és an-
nyi szeretettel, mint Kölcsy Ferenccz. Nagy és
halhatatlan becsű védira az üldözött Wes-
selényi és közjogi dolgozata az erdélyi unió
érdekében, melyekkel az ujkori Magyarorszá-
nak két sarkalatos bástyájához, a sajtószaba-
dsághoz és az államegyesítéshez hordta össze a
becses anyagot, a magyar jogászélet és pub-
licistika legelsőrendő bajvivójává avatták őt.

A hajdankorok korszakról korszakra
szálló képeiből, kiforrva azon tanulsá-
gok által, kiszinezve azon vágyak által,
melyeket egyik neuzedék áhitattal vosz

át a másiktól: e képekből, tanuságok-
ból, vágyakból, — a közös életfenntartásnak és
a közös önértetnek ezen hagyományos ösztö-
neiből keletkeznek a nemzeti ideálok. Nem
egyebek tehát ezen ideálok, mint láthatatlan,
de érző, ható és cselekvő áramlások a nem-
zet testében, melyek egyedről-egyedre és tö-
megről-tömegre közvetítik az összetartozan-
dóság érzetét, a szenvedés és reménység kö-
zösségét.

Az együttérzésnek ezen áramlása észre-
vétel nélkül működésében fejleszté ezt a gondola-
tot, hogy mint önálló tények is alkateszei va-
gyunk egy nagyobb egységnek, a gondolat
s e fejlesztés intenzívebb teszi a hazához
való ragaszkodást. A melyik pillanatban meg-
szűnik a lelki közösségnek ezen áramlása;
képzeletünkben azonnal elmosódnak a haj-
dankorok képei, tanulságai, vágyai és di-
csőségei; érzéseink megzavarodnak; jogaink
és kötelességeink egyensulya felbomlik és a
haza eszményi fogalma leomlik régi polezár-
ról s helyét egy gazdasági organizmus háló-
zata foglalja el, (Igaz, ugy van) Ugy tet-
szik nekem, hogy vakon sietünk e szo-
moru uton előre. Midőn már nem áldozni
járunk a haza templomába, hanem ügyletek
kötői, (Eljén eljenzés) midőn már nem
az ideálok szent gondozása kezezi az együt-
térzésnek feltett kapesait, hanem az egyéni
érdekeknek mohó kielégítése. (Eljén eljenzés.)
Oh, ha így lesz ez, ne lássam meg azt
a sötét időt, mikor a magyar ifjúság ábr-
ándjaiba nem lesz beszöve a haza képe s
midőn a magyar férfiak és magyar nők éle-
öztönei nem lesznek összeforradva a hazá-
nak létfeltételével! (Általános tetszés.)

De talán sötétlen látok; talán megte-
veszt az, hogy a napi küzdelmek forgó sze-
lében egy koválygó porszem vagyok én is s
mivel benne vagyok, nem láthatok elég tisztán;
talán az a körülmeny, hogy századunk, a
népek véres erőfeszítései dacára sem vál-
totta be ígéreteit: a hazafisági mértékek
alkalmazásánál is megteveszt. Ime, látjuk,
hogy a rendi korlátok ledönzése után is, a
sajtó felszabadulása és a népképviselési rend-
szer meghonosulása mellett is, bizonytalanság
és válság fenyegeti az egyetemes szabadsá-
got. Látjuk a militarizmus korlátlan fejlesz-
tése, a személyes uralomnak előnyomulását
és egy államot, mely a vagyonnak, haladás-
dásnak és egyéni boldogulásnak tulságos sok
erőforrását ragadta kezébe, hogy azokkal
vagy jutalmazzon, vagy büntessen. Csoda e,
ha ily időben kételek támadnak az irány
helyessége és igen gyakran jóhiszeműsége
fölött is? (Eljén hosszas eljenzés)

De higgyük a jobbat! Ő, a kit ünne-
pölünk, arra tanít, hogy „ovakodjunk leeroskadni
a szerencsétlenség napjaiban“; kövessük bi-
zalmunkkal őt, a ki így szólt: „Hagyjatok
engem remélni!“ Higgyük, hogy a válság
csak átmeneti. Csak az új szükségek, új for-
mák és új eszközök hozták ki sodrából a so-
kaság lelkét. Higgyük, hogy e válságnak nincs
más oka, minthogy a megélhetés problémái
más alakot öltöttek s a megszokásnak régi
elemei értéküket veszítették. Ismeretlen ke-
resek ágak borítják el a nemzeti közmunkásság
utjait s életszerveink még nincsenek a felada-
tokhoz idomulva. Higgyük, hogy ez nem a kor-
szak hibája, hanem a mi gyöngeségünk. Felfoga-
sunkat megelőzte az idő. Erkölcseink e miatt
inognak. Az a ktlőmben természetes vágy, hogy
alkalmazkodjunk az átalakult életrendszer fel-
tételéhez, nagy mohósággal nyomult előtérbe
és kicsapoott a rendes mederből. De jön egy
új nemzedék, mely szárnyait az új korszak
levegőjében bontja szét. Ez majd megleli hon-
ját a hazában. Izmain megedzi az élet, lelkét
megedzi a példák. Elhalad a Duna partján
és sorban látja a Széchenyi, Deák, Eötvös,
Petőfi szobrokat, majdan a Kossuth Lajos
szobrát; és látni fogja a várban a honvéd-
emléket, Aradon a vértanukat és elzarándok-
kol Nagy-Károlyba, hogy láthassa Kölcsyét
is. Ezen emlékekkel a jövő nemzedék szá-
mára birtokunkba vettük az időt, lefoglaltuk
a historia igazságát és biztosítottuk a haza-
fiságot. A kötelességek mintáit a jövő nem-
zedék a szobor talapzatánál fogja meríteni; a
jellemét e nagy példák nyomán fogja for-
málni.

Mert a nagy emberek szobrától megele-
ventül az emlékezet, fogékonnyá lesz az elme
s tettvágya lesz a kötelességérzet. A kegye-

let törekvéssé fokozódik, hogy megközelítsük
nagyjainkat, ha nem is a tehetségben, de leg-
alább a szándékban. A nagyok szobrát látni
annyi, mint megismerkedni. Hadd hulljon le
hát a lepel, hogy lássuk őt! (A lepel lehull).
Ime, Kölcsy Ferenccz! Ilyen volt ő! Jól meg-
nézzétek, ilyen örökéletű, ilyen hajthatat-
lan, mint ez az ércz. (Eljenzés, taps.)
Tekintsetek e szobormű sima vonalaira;
mintha szelid költészetének lágy hullá-
ma rengené lelketeket. Nézzétek ezen anyag-
nak szokatlan súlyát; ilyen súlyos volt
ő a köztanácsban mindig. És miként e szob-
or, olyan nyugodt volt ő a megfontolásban,
olyan plasztikus a kifejezésben, olyan erős az
érvelésben, olyan hallgatag a türeben és
olyan méltóságos a közpálya viharai között.
(Eljenzés és taps.)

Mikor letette lantját, hogy egész oda-
adással merüljön el a publicistikában, bátran
mondhatták volna róla:

„Körülötte és mellette vannak,

Romai sok török sóhának...

Szárnya segett dalok...

Mikor pedig végképen elhallgatott, a
tollat örökre kihullatta kezéből s ugyszólván
a szöszékről lépett a sírba 48 éves korában,
hozzá méltó sírversben jaidult fel a költő:

Meg ne ijedjétek! A hazaföldnek szíve dobbant föl:
Kölcsy sírjától keble örökre sebes.

Eszméi győzedelmét, melyért oly ne-
mes hévvel küzdött, nem érhetette meg. Az ő
vetését egy újabb ivadék aratta le. Az ő
osztályrésze a fáradság, a munka, a szívós
ragaszkodás és a jövőnk előkészítésével járó
szervenés volt. Járjatok el gyakran e szobor-
hoz és olvassátok szorgalmasan az ő műveit.
Senkiben nem lóttetett tisztában a közpálya-
nak két nagy szüksége: az erkölcs és a mű-
vészet. Senki sem tudta jobban, hogy művé-
szet nélkül a közélet durva és erkölcs nélkül
tisztátalan. (Eljén taps.) Hazafiságot a Catok
Rómájától, művészetet Hellásztól tanult. Az
ő hazafisága nyugtalan, tüzes, gyakran há-
borgó és mindig önzetlen. Ezzel szemben
művészetének nyugalma és csöndje van, mi-
ként egy nyári alkonyatnak. Tanuljatok tőle
szép formát, mely megkönyviti, majdnem lé-
gíessé teszi az élet terheit, és tanuljatok er-
kölcset, mely gazdaggá teszi a legszegényebb
élet tartalmát is. A poriasú lett közviszo-
nyok országutjain ne feledjétek Kölcsyét a ki
mindig választékos és mindig tartalmas volt
s szép lelkének harmoniájában egyaránt ki-
elégítette a szívnek és elmének szükségét.
Járjatok e férfiuhoz iskolába! (Hosszas taps.)

Az összeférhetlenek.

Bpest, április 3.

Nyilatkozat.

A „Magyarország“ mai számában Bartha
Miklós ur foglalkozik a „Hazánk“ cz. lap
ellenem intézett támadásával s annak követ-
kezményeivel és a többiek között ezeket is
mondja:

„A mennyiben a közlemény szemé-
lyes sértést is foglalt magában, annyiban
ez az ügy nem tárgya az én bírálata-
tomnak...

Tisza István gróf ur a maga ügyét
egy intézte el, ahogy akarta. De jól je-
gyeztük meg. Csak a maga ügyét in-
tette el...

De az ország ügyeit párbajjal elin-
tézni nem engedjük. Tudni akarjuk, hogy
mi az ő vállalatának hatásköre: Érintke-
zik e az a hatáskör az állam érdekeivel?
Ismerni akarjuk a viszonyt a vállalat és a
kormány között... Tisza István gróf ur
tehát tévedett, ha párbajjal vélte elinté-
zhetők az összeférhetlenségi esetet.

Egyszerűen konstataálni kívánom, hogy
e közlemény minden szavát aláírom.

Az összeférhetlenség ügye közérdekű
ügy az én nézetem szerint is, melyet csak a
tényállás objektív és hiteles konstataálása in-
tézhet el. Bárhinek jogában áll-e kérdést
felvetni s bárkinek állását ebből a szempont-
ból kifogás és bírálat tárgyává tenni, és én
ítelném el a legerősebben azt, a ki ezen kér-
dést személyes ügyek terére kívánná át-
játszani.

Személyes ügy e kérdésből csak akkor
és annyiban támadhat, a mennyiben az összefér-
hetlenség fennforgására vonatkozó jog-
sogult bírálat egyenesen az egyéni jellemet
és becsületét sértő gyaustásokkal és vádalk-
kal párosul. Ez esetben nem is annyira joga,
mint inkább kötelessége mindenkinek, hogy
a kérdés ezen oldalát, de csakis ezen oldalát,
mint személyes ügyet, intézze el.

Almafi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a nálunk működő külföldi követségek és consulátusok által eszközölt okmány nyújtások újabb díjtáblázata a kamara íródjában is megtekinthető.

— **Az ellopott műkincsek.** Az orsz. kártérítési bizt. társaságban történt lopás ügyében a rendőrség megfeszített erővel folytatja a nyomozást, háár eddig pozitív eredmény nincs. — A tol-

vasárnap délután szintén szép számú közön-
g előtt ment; vasárnap este „Jani és
uczai” hozott össze meglehetősen számú kö-
nyvesért. Azon este a nagy színházban

Krétából érkezett jelentések szerint a
ifet blokádja már nagyon szorossá vált.

*) E rovat alatti közleményekért semmi elősséget nem vállal a

H I R D E T É S E K.

A kajántói körjegyzői irodában

némi jártassággal bíró, jó magaviseletű, megkivántató elő-képzettségű

IRNOK,

ki állását azonnal elfoglalhatja — felvétetik.

Fizetése: mosás és ágyneműn kívül havi 10 frt és teljes ellátás.

Ajánlatok a körjegyzőnek **Kajántóra**, u. p. **Kolozsvar** címzendők. 288. (2—2)

Haszonbérbe adó birtok.

Kolozsvarhoz közel

540 hold tagosított birtok,
gazdasági felszereléssel együtt
azonnal haszonbérbe adó.

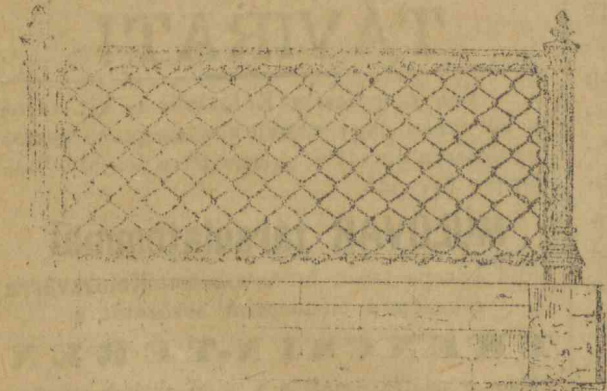
Részletes feltételek megtudhatók **Somodi István**
ügyvédnél, **Kolozsvar**, **Sétány-utca 5. sz.** 277. (4—6)

Kiváló jó forgalmu üzlet
családi körülmények miatt
azonnal eladó.
Czim a kiadó-hivatalban.
279. (2—3)

Az 1896. évi budapesti kiállításon „jó munkáért” kitüntetve.

LÉBER GYULA

ELSŐ ERDÉLYI SODRONY SZÖVETFEJESZTŐ ÉS SZITAÁRU GYÁRA,
Kolozsvar, Torda-utca 9. szám alatt

Ajánlja minden a
szakba vágó mun-
kát, u. m.: kertek,
erdők, vadaskertek,
szőlők, szőlőhelyek
stb. bekerítéséhez
való gépfonatait;
majorsági udvarok
fonattal való be-
vonását; pinze,
padlás, felső vilá-
gossági, magtár és
éléskamara ablakok
rostélyzatát;

áthányó rosták szén, koks, kavics válogatásához; szikra-fogók gépek-
hez. Zoldre festett légy-szövet, szelelő- és löher-rosták. Backer-féle
rostók és egyébféle használatra vas-, réz- és cín-szövetek, Kruppa-
sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták és
sziták, ruganyos ágybetétek (matrác), sodrony lábtörők.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

A nagyérdemű helyi és vidéki közönség becses pártfogását kérve
275. (2—20) kiváló tisztelettel: **LÉBER GYULA.**

Legkitünőbb, legolcsóbb újdonságok az
IBOLYA SZEPÍTŐSZERÉK,

melyeknek mindenike kellemes ibolya-illattal bír, kipróbált előíratok
után készült és igen kedvelt különlegességek.

Arczenőcs 35—50 kr.	Rizs hölgypor 50 kr.	Brillantín 35—50 kr.
Arcmosdóvíz 50 "	Arcszépítő víz 50 "	Hajkenőcs 35 "
Arcmosdótej 50 "	Illatsz. 1 frt 50 "	Hajolaj 25 "
Szappan 35—50 "	Ibolyapor 50 "	Hajszesz 80 "
Arc-creme 60 "	Ibolya kölnivíz 35—60 "	Szájvíz 60 "
	Fogpor 35—50 kr.	

230. Valódi minőségben a készítő: (5—6)

GAJZÁGÓ RÓBERT

gyógyszertárában kaphatók **Tordán.**
Figyelmeztetés! Minden cikk jelzése ibolya-csokorral és horogjelvény-
nyel van ellátva.

3 frton felüli megrendelést franco szállítás és csomagolással esz-
közlők az összeg előleges beküldésénél.

Raktárak: **Kolozsvar** Kovács József divat-üzletében **Hid-utca.**
Deésen Papp Jenő; **Szamosújvárt** Flórián Jakab; **M.-Vasárhelyt**
Aresztó Ferencz; **Fogarason** Zakariás István uraknál.

Mechanikus műhely áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérd. közönség szíves tudomására hozni, hogy

MECHANIKUS MŰHELYEMET

Belmagyar-utca 19. sz. alá helyeztem át,

hol elvállalok minden szakmámba vágó munkákat, u. m.:

mérnöki eszközök készítését és javítását, távbeszélők, házi villamos
jelzők, villámhárítók, villamos órák stb. felállítását.

Ajánlom továbbá angol alkatrészekből 97-es modellű, saját ösz-
szeállítású **bicycleimet** 1 évi jótállással, 160 frttól 200 frtig.

Kaphatók kerékpár alkatrészek, használt gépek stb.

Mindenmely kerékpár javítások, átalakítások
szakszerűen készíttetnek. Teljes tisztelettel

272. (3—8)

VIZI ENDRE,
mechanikus.

Halló! Halló! Ki beszél?

Reikovits H. bel- és külföldi gyapju-szövet
nagy raktára **Belmagyar-utca.**

A n. é. közönséghez!

Ezennel van szerencsém a n. é. közönséget tiszteletteljesen értesí-
teni, hogy bevásárlási utamból hazaérkezve, a tavasz és nyári időnyre
a legdivatosabb és legfinomabb árúkat

dús választékban sikerült jutányos árban beszerezni, melyek már rak-
táromban vannak.

Előnyös bevásárlásom azon kellemes helyzetbe juttat, hogy áruimat

legolcsóbb árakban árusíthatom.

Több évi ittlétem alatt a n. é. közönség pontos és szolid kiszol-
gáltatásomról meggyőződhetett, ennél fogva b. pártfogását újlag kikérem.

Kívánatra a legjobb szabók állanak rendelkezésemre.

Maradékok igen olcsón mindenkor kaphatók.

265. (4—x)

Kiváló tisztelettel:
REIKOVITS H.
Kolozsvar.

A Continens legnagyobb sörfőzdéje!

Termelés 1896-ban 1.138,965 Hecto.

DREHER ANTAL

Schwechati és Köbányai sörfőzdéinek

Erdélyrészi Főraktára.

KÉPVISELVE:

BOGNÁR ES SZANTÓ

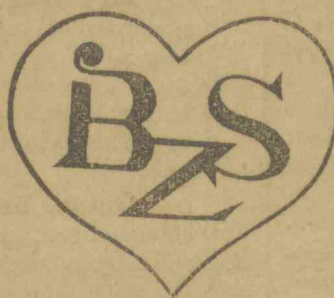
bornagykereskedők által,

Kolozsvar, Nagy-utca 37. szám alatt.

Figyelmeztetés!

Eredeti Dreher sörnek csak az
tekinthető, melynek czimkéje és
dugója itt látható védjeggyel van

ellátva. 200. (10—10)

A tavaszi takarítási időny elkezdődött!

ELSŐ KOLOZSVÁRI

LAKÁS- ÉS ABLAK-TISZTÍTÓ,

VALAMINT

PADLÓ-BEERESZTÉSI VÁLLALAT.

Elvállal helyiségekben, új és régi lakásokban ablakok, üvegtetők, tük-
rök, tükrö-üvegek tisztítását, ablakrámak, falak, kapuzatok (Portale)
leomosását, padlók felsurolását, beeresztését, felkefelését és fénye-
zését. Papír-kárpittal bevont mennyezetek (Plafon) tisztítását és le-
porolását, függönyök, szőnyegek, butorok kiporolását és tisztítását,
ablakredőnyök mosását és az ezzel járó ki- és beakasztásokat, ugy-
szintén függőlámpák (esillárok), ajtó- és ablak-kilincsek tisztítását stb.

Miután vállalatom csakis e szakmában jártas és teljesen kiképzett
munkásokkal rendelkezik, azon helyzetben vagyok, hogy t. cz. megren-
delőim bármely magas igényeit is kielégíthetem.

Számos pártfogásáért esedezik

teljes tisztelettel

Ornstein Ignác,
vállalkozó.

278. (3—3)

(Mátyás király-u. 4. — Telefon 288.)

A tavaszi takarítási időny elkezdődött!

KOMOLY SZÓ

a magyar közönséghez!

Azalatt, míg képviselőink és más hivatott férfaink hazai ipar ér-
dekeinek megvédésén és istapolásán tanácskoznak, a külföldi ipar egyre
jobban árszt el bennünket versenyével. És még hagyján, ha jobb is, ol-
csóbb is volna árúja és munkája a magunkénál; de se nem jobb, se nem
olcsóbb. Ellenkezőleg!

TESSÉK MEGGYŐZŐDÉST SZEREZNI,

hogy raktáron levő szöveteim csakis magyar munkások által készí-
tett a nagy mennyiségű kész és mérték után szabott férfi ruhák nem-
csak minőség és munka, de jutányosság tekintetében is túl haladják a
külföldi czegek árúit.

Emlékeztesse márszias 15-ike a magyarságot arra is, hogy

PARTOLJUK A HAZAI IPART,

mely jobb és olcsóbb a beözönlő külföldinél!

Kolozsvar, Hid-utca
(Zsigmond-ház.)

Tisztelettel

Dietrichstein H. és Társa.
248. (6—10)

ELSŐ ERDÉLYI

VEGYÉSZETI RUHATISZTÍTÓ ÉS KEMEFESTŐ INTÉZET

Kolozsvar, Belmonostor-utca 7. szám.

A tavaszi időny beálltával bátor vagyok a nagyérdemű közönségnek
RUHATISZTÍTÓ- és FESTŐ-INTÉZETEMET
szíves figyelmébe ajánlani.

Elvállalok: férfi és női ruhákat, butorszöveteket, katonai egyenru-
hakat, színházi és egyházi öltözékeket, disztollakat, csipke, zsenil és más
disztárgyakat festésre és tisztításra. — Férfi öltönyöket, felső kabátokat
(Überzieher), női esőköpenyöket, gallért (Pellerint), női derekakat teljesen
széltontatlan állapotban festek, anélkül, hogy formájukat (facon) veszítenék.

A n. é. közönség b. figyelmét különösen felhívom arra, hogy az általam
vegyszeti uton tisztított ruhák elkészítési módzata nem azonos a pecsétiz-
tással, mert én az egész ruhát vegyszeti módon tisztítom, mely által nem-
csak a pecsétet, hanem a por és más fertőző anyagoktól teljesen kitakarítom
és dezinficiálok, úgy, hogy üzletemből kikerült ruhák egészen újnak tűn-
nek fel, anélkül, hogy a tisztítás művelete által azok anyaga vagy tartóssága
változást szenvedne.

Csipke-függönyöket nemcsak gondosan tisztítok, hanem a butorhoz illően
bármely néven nevezendő színre festek. Selyem-, gyapju- és atlasz-kelméket a
legújabb mintákkal tarkázok, valamint himzéshez való előnyomást is elvállalok.

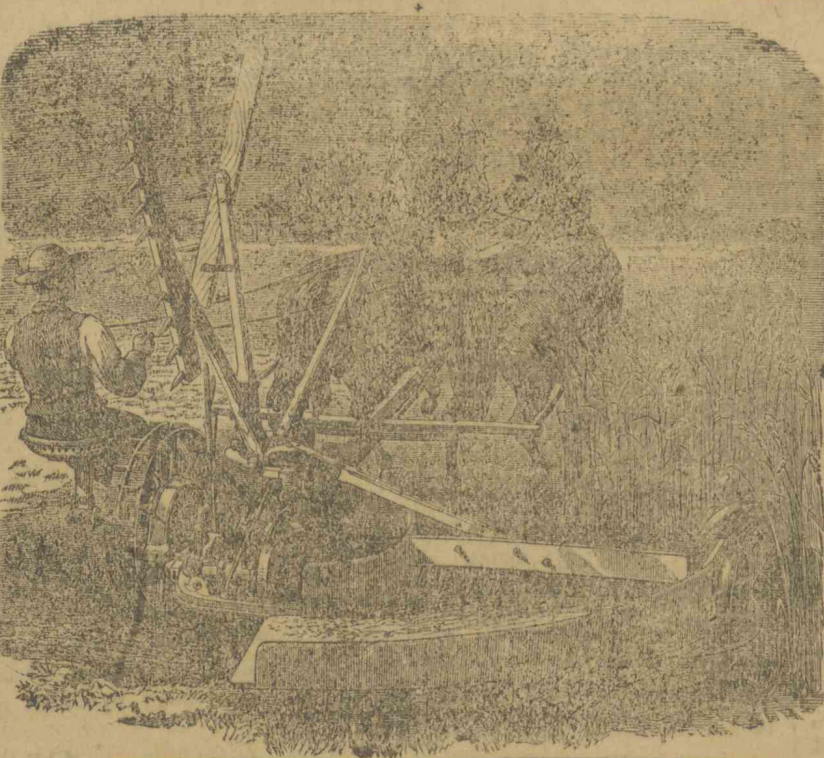
Szíves megbízás esetén úgy az árszabás, mint a lehetőség határára belül
a legjobb munkával fogom kiszolgálni.

A n. é. közönség szíves megrendeléseit kérve, maradok kiváló tisztelettel

276. (2—25)

DÁVID ÖDÖN, kemefestő.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

Adriance, Platt & Co. newyorki gépgyáros

kizárólagos képviselőse

FÜKASZÁLÓ, MAROKRAKÓ ARATÓ,

ÉS

KÉVEKÖTŐ ARATÓ GÉPEIRE.

Olcsó, egyszerű és tartós aratógépek.

Az eredeti francia

Vermorel ECLAIR

Peronospora permetező ára darabonkint
21 frt csomagolással.

Az előre látható tömeges tavaszi
megrendelésekből kifolyólag — késések
elkerülése czéljából — kérjük a megren-
deléseket előjegyzés végett mielőbb hozzánk juttatni.

132. (16—50)

Havonkint kétszer megjelenő üzleti értesítőnket kívánatra bérmentve megküldjük.